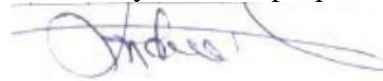

Міністерство освіти і науки України
Херсонський державний університет
Факультет бізнесу і права
Кафедра національного, міжнародного права та правоохоронної діяльності

ЗАТВЕРДЖЕНО
на засіданні кафедри
національного, міжнародного права та
правоохоронної діяльності
протокол № 2 від 28.08.2021 року
в.о. завідувачки кафедри

Аліна ГАВЛОВСЬКА

СИЛАБУС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ
3. 1. Науково-дослідний практикум з кримінального права

Освітня програма **Правознавство**
для здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня
вищої освіти – **докторів філософії PhD**

Спеціальність **081 Право**

Галузь знань **08 Право**

Назва освітньої компоненти	Науково-дослідний практикум з кримінального права
Викладач(і)	Сотула Олександр Сергійович
Посилання на сайт	http://ksuonline.kspu.edu/course/view.php?id=2423
Контактний тел.	+380661758869
Е-mail викладача:	Sotula64@gmail.com
Графік консультацій	Понеділок Тиждень А, 5пара,468аудиторія (2-й корпус ХДУ) або за визначеним часом

1. Анотація до курсу.

Змістовний аспект курсу засвоєнням фундаментальних положень кримінального права, які становлять одну із основ фахової підготовки дослідника-юриста. Високий рівень знань з кримінального права та практичні навички його застосування є обов'язковим для більшості фахівців у галузі права та правильного розуміння його функціонування. Курс присвячений формуванню глибоких теоретичних і практичних знань щодо використання їх у подальшій професійній діяльності. Слід зазначити, що коло найбільш актуальних проблем кримінального права України не залишається постійним і у подальшому може визначатися різноманітними чинниками.

Мета та завдання курсу.

Метою даного курсу є формування теоретичних знань у галузі кримінального права, а також набуття практичних навичок щодо правильного застосування кримінального законодавства; набуття аспірантами необхідних знань у галузі кримінального права України, дослідження основних теоретико-правових проблем кримінального права, а також отримання практичних навичок реалізації положень кримінального законодавства; формування навичок із самостійної роботи; сприяння формуванню правничого світогляду, правосвідомості, правової культури та правничого мислення.

2. Програмні компетентності та результати навчання

Загальні

ЗК-3. Знання та розуміння предметної області професії.

ЗК-4. Навички ділового спілкування державною й іноземними мовами на високому професійному рівні, знання та розуміння наукової та професійної термінології.

ЗК-6. Здатність кваліфіковано проводити наукові дослідження.

Фахові

ФК 1. Здатність формулювати наукову проблему, робочі гіпотези досліджуваної проблеми.

ФК 2. Здатність збирати, опрацьовувати та аналізувати різні джерела, у т.ч. і правові.

ФК 3. Здатність застосовувати правові акти у різних сферах юридичної діяльності.

ФК 4. Здатність формулювання мети, завдань власного наукового дослідження та обґрунтовувати юридичні висновки, пропозиції, рекомендації.

ФК 5. Здатність здійснювати розробку проектів нормативно-правових актів та актів тлумачення права, надавати рекомендації щодо їх удосконалення.

ФК 6. Здатність до написання наукового дослідження правових проблем, статті у фахове видання України або закордонне.

ФК 7. Здатність презентувати результати дослідження в науковому і ненауковому контекстах у формі наукових семінарів, зустрічей, громадських ініціатив.

ФК 8. Здатність у межах обраної спеціалізації до комплексного аналізу щодо теоретичних основ складових елементів права, їх правової природи, методології, принципів, структури, форми реалізації.

ФК 9. Здатність аналізувати та прогнозувати розвиток окремих елементів системи права у межах юридичного процесу обраної спеціалізації з урахуванням норм національного та міжнародного законодавства.

ФК 10. Поглибленні знання про практичні аспекти правової роботи окремих складових елементів системи права у національній та зарубіжній юридичній практиці.

ФК 11. Можливості набуття навичок Soft skills.

Програмні результати навчання:

ПРН 2. Вміння планування та формування методики проведення власного наукового дослідження для отримання якісно нових знань, компетентного вирішення професійних питань усіх етапів і складових процесу наукового дослідження.

ПРН 3. Знання особливостей науково-правового пізнання порівняно з пізнанням в інших науках – природничих і соціальних та вміння використовувати здобутки різних типів шкіл і напрямів.

ПРН 08. Демонструвати здатність до подальших наукових досліджень з високим рівнем автономності.

ПРН 9. Демонструвати здатність організовувати освітній процес і викладання юридичних дисциплін відповідно до завдань та принципів сучасних закладів вищої освіти, вимог до його наукового, навчально-методичного та нормативного забезпечення, організовувати різноманітні форми навчальних занять, діагностики, контролю та оцінки ефективності навчальної діяльності.

ПРН. 10. Має навички застосовувати інформаційні технології для обробки, аналізу та представлення результатів досліджень.

ПРН 11. Демонструє здатність до саморозвитку і самоорганізації евристичної та наукової роботи, критичної самоперевірки повноти та відповідності матеріалів дослідження встановленими законодавством України вимогам.

ПРН. 12. Глибоко розуміти загальні принципи та методи гуманітарних наук, а також методологію наукових досліджень, застосовувати їх у власних дослідженнях.

3. Обсяг курсу на поточний навчальний рік

Кількість кредитів/годин	Лекції (год.)	Практичні заняття(год.)	Самостійна робота(год.)	Форма контролю
5кр./ 150год.	26	24	100	Екзамен

4. Ознаки курсу

Рік викладання	Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Обов'язкова /вибіркова
2022/2023	III - IV	081Право	II	вибіркова

5. Технічне й програмне забезпечення/обладнання

Технічне обладнання освітнього процесу є достатнім для проведення аудиторних занять згідно з програмою. У розпорядженні науково-педагогічних працівників навчальні аудиторії, обладнані технічними демонстраційними засобами наочності (проектори, екрани, телевізори), що дозволяють використовувати інтерактивні та мультимедійні засоби навчання.

Спеціально обладнані коворкінг-центр, читальна зала, наукова бібліотека. На території університету є точки бездротового доступу до мережі Інтернет.

Для забезпечення навчального процесу у віддаленому режимі використовується Херсонський віртуальний університет, корпоративна пошта, навчально-методичні комплекси

дисциплін.

Освітній процес забезпечено навчальною, методичною та науковою літературою на паперових та електронних носіях.

6. Політика курсу

Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. Пропущені заняття (як з поважних, так і не поважних причин), мають бути відпрацьовані в день консультації особисто.

Самостійна робота здобувача передбачає теоретичне опрацювання питань, передбачених силабусом та програмою освітньої компоненти, які не ввійшли в теоретичний курс, або ж були розглянуті коротко, їх поглиблену проробку за рекомендованою літературою, а також виконання завдань з метою закріплення теоретичного матеріалу.

Самостійні та індивідуальні роботи подані із порушенням термінів виконання (без поважних причин), виконані не в повному обсязі або з ознаками академічної не доброчесності можуть бути оцінені на нижчу оцінку, або незадовільно.

Дотримання принципів академічної доброчесності та етики академічних взаємовідносин здобувачами ОНП «Правознавство» є обов'язковим та передбачає: дотримання норм чинного законодавства; покликання на джерела інформації в разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей надання достовірної інформації про методики й результати досліджень, джерела використаної інформації; самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); об'єктивне оцінювання результатів навчання; контроль за дотриманням академічної доброчесності учасниками освітнього процесу.

Недотримання академічної доброчесності стане причиною стягнень, за що можуть відніматися бали або перескладання форми контролю.

При організації освітнього процесу в Херсонському державному університеті здобувачі та науково-педагогічні працівники діють відповідно до:

- Положення про організацію самостійної роботи студентів від 02.07.2016 №428-Д.
 - Положення про організацію освітнього процесу в Херсонському державному університеті від 02.09.2020 №789-Д.
 - Порядок оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Херсонському державному університеті від 07.09.2020 № 803-Д.
 - Порядок виявлення та запобігання академічного плагіату в науково-дослідній та навчальній діяльності здобувачів вищої освіти в Херсонському державному університеті від 04.09.2020 №800-Д;
 - Порядок оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти ХДУ від 07.09.2020 №803-Д;
 - Порядок оскарження процедури проведення та результатів оцінювання контрольних заходів у Херсонському державному університеті від 07.09.2020 № 802-Д
 - Порядок ХДУ про визнання результатів неформальної та інформальної освіти від 04.03.2020 № 247-Д тощо.
 - Нормативні акти знаходяться в публічному доступі.
 - Відділу забезпечення якості освіти: <http://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/QAssurance.aspx>
 - Навчально-методичного відділу: <http://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/DMethodics/EduProcess.aspx>
- Здобувачі вищої освіти мають бути зареєстровані на платформі KSU Online (<http://ksuonline.kspu.edu/>)

4. Схема курсу

Тиждень дата години	Тема, план, кількість годин (аудиторної та самостійної)	Форма навчального заняття	Список реком. джерел	Завдання	Мак- к-сть балів
Концептуальні основи побудови сучасного кримінального права					
Згідно Розкладу занять	Тема 1 Актуальні проблеми попередньої злочинної діяльності.	Лекція (2год) Семінар (2год.) Самостійна робота (10 год)	згідно з рекомєндо- ваним списком	1. Особливості відмежування продовжуваного злочину від триваючого. 2. Особливості відмежування дійового каяття від добровільної відмови від вчинення злочину. 3. Дискусійні питання кваліфікації готування та замаху на злочин з неконкретизованим (невизначеним) умислом. 4. Правила кваліфікації позитивної посткримінальної поведінки (дійове каяття).	4
	Тема 2 Проблеми кримінального права при вчиненні особою декількох злочинів	Лекція (2 год) Семінар (2год.) Самостійна робота (10 год)	згідно з ре- комендованим списком	Актуальні питання застосування кримінального законодавства щодо триваючих, продовжуваних і складених злочинів . Актуальні питання застосування кримінального законодавства у разі наявності в діяннях особи повторності злочинів Відмежування сукупності злочинів від конкуренції норм. Актуальні питання застосування кримінального законодавства у разі наявності в діяннях особи рецидиву злочинів.	4
	Тема 3 Актуальні проблеми співучасті у злочині	Лекція (2год.) Семінар (2 год) Самостійна робота (10 год)	Згідно з рекомендова- ним списком	1. Відмінність організованої групи від злочинної організації. 2. Кваліфікація дії учасників організованої групи чи злочинної організації 3. Правила кваліфікації дій співучасників при різних видах експесу виконавця. 4. Правила кваліфікується дії співучасників при простій та складній співучасті.	4
Згідно розкладу занять http://ww w.kspu.ed u/forstude nt/schedule.a spx	Тема4: Актуальні проблеми обставин, що виключають злочинність діяння	Лекція (2год.) Семінар (2 год) Самостійна робота (10 год)	Згідно з ре- комендованим списком	1. Умови правомірності необхідної оборони. 2. Значення перевищення між необхідної оборони. 3. Випадки, у яких закон дозволяє застосовувати зброю, інші засоби та предмети незалежно від наслідків . 4 .Відмежування необхідної оборона від крайньої необхідності	4

	Тема 5: Актуальні проблеми інших заходів кримінально правового характеру.	Лекція (2 год) Семінар (2год.) Самостійна робота (10год.)	Згідно з рекомендованим списком	1. Види спеціальних лікувальних установ, що здійснюють примусове лікування. 2. Дайте визначення примусових заходів медичного характеру. 3. Визначте види примусових заходів медичного характеру. 4. Розкрийте порядок припинення застосування примусових заходів медичного характеру.	4
	Тема 6: Актуальні проблеми злочинів проти життя та здоров'я особи.	Лекція (4год.) Семінар (4 год) Самостійна робота (10 год)	Згідно з рекомендованим списком	1. Актуальні проблеми умисного вбивства за пом'якшуючих обставин і його види. 2. Проблемні питання доведення до самогубства. 3. Проблеми відмежування тяжкого тілесного ушкодження, що спричинило смерть потерпілого від умисного вбивства та вбивства через необережність. 4. Актуальні проблеми зараження вірусом імунодефіциту людини чи іншої не виліковної інфекційної хвороби.	4
Згідно розкладу занять	Тема 7 Актуальні проблеми злочинів проти статевої свободи та статевої недоторканності особи	Лекція (4год) Семінар (4год) Самостійна робота (10год)	Згідно з рекомендованим списком	1. Проблемні питання статевої свободи та статевої недоторканності. 2. Актуальні проблеми кваліфікуючих та особливо кваліфікуючих ознак зґвалтування. 3. Проблеми кваліфікації примусу до вступу в статевий зв'язок	4
	Тема 8 Актуальні проблеми злочинів проти власності.	Лекція (2 год) Семінар (2год) Самостійна робота (10 год)		1. Актуальні проблеми привласнення, розтрата майна або заволодіння ним шляхом зловживання службовим становищем. 2. Актуальні проблеми умисного знищення або пошкодження майна. 3. Актуальні проблеми самовільного зайняття земельної ділянки та самовільне будівництво. 4. Актуальні проблеми об'єктивної сторони порушення обов'язків щодо охорони майна	4

	Тема 9: Актуальні проблеми злочинів проти громадського порядку та моральності.	Лекція (2 год.) Семинар (2 год.) Самостійна робота (10 год.)	Згідно з рекомендаціями списком	1. Актуальні проблеми хуліганства. 2. Актуальні проблеми сутенерства або втягнення особи в заняття проституцією. 3. Актуальні проблеми суспільних відносин, які забезпечують принцип вільного розвитку особистості та умови нормального розвитку і виховання неповнолітніх.	4
Згідно Розкладу занять http://www.kspu.edu/forstudent/schedule	Тема 10: Актуальні проблеми злочинів у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг	Лекція (2 год.) Семинар (2 год.) Самостійна робота (10 год.)	Згідно з рекомендаціями списком	Об'єктивні ознаки зловживання владою або службовим становищем. 2. Актуальні проблеми службової недбалості. 3. Поняття службової особи у кримінальному праві. 4. Відмежування злочинів у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг від суміжних злочинів.	4
Всього 150 год., з них лекційних – 26 год., семінарських – 24 год., самостійна робота – 100 год.					
		Екзамен		Питання, які виносяться на екзамен за посиланням:	40 балів

Задачі для практичного вирішення

Ч., який як особа без громадянства постійно проживав в Україні, поїхав до Румунії, де вчинив вбивство через необережність. Оскільки в Румунії не змогли притягти Ч. до кримінальної відповідальності й він повернувся в Україну, то правоохоронні органи Румунії звернулися до України з проханням про видачу Ч.

Варіант: Ч. був громадянином Росії.

Як слід вирішити справу?

Громадянин України Щ. гостював у родичів у Кракові, де в ресторані заподіяв громадянину Польщі умисне тяжке тілесне ушкодження. В Польщі він затриманий не був і повернувся додому.

Варіант: Щ. був громадянином Росії і вчинив у Кракові умисне вбивство, після чого повернувся до України.

Як має вирішуватися питання про відповідальність Щ.?

П., який не мав громадянства, відбув у Росії покарання за хуліганство і переїхав до України, де знову вчинив хуліганство, що супроводжувалось особливою зухвалістю. Дії П. було кваліфіковано за ч.3 ст.269 КК за ознакою попередньої судимості за такий злочин. П. оскаржив вирок як такий, що суперечить положенням КК України про відповідальність за злочин, вчинений за межами України, Загальній декларації прав людини, Міжнародному пакту про громадянські й політичні права.

Як слід вирішити справу?

Г., який постійно проживав у Чернівцях, на власному автомобілі мандрував Австрією, де грубо порушив правила безпеки руху автотранспорту і вчинив наїзд на пішохода, смертельно травмувавши його. Суд Австрії засудив Г. до 5 років позбавлення волі.

Які правові наслідки тягне факт засудження Г. судом Австрії?

Механік виноробницького КСП Одеської області Г., будучи відповідальним за технічний стан транспортних засобів, випустив в експлуатацію явно несправний авторефрижератор, навантажений виноградом. Водій Б. про несправність знав, але відправився в рейс до Росії. Із-за відмови рульового управління водій на околиці Курська не справився з управлінням, в результаті чого виникла аварія, в якій загинули два пішоходи.

За законом якої держави Г. і Б. нести будуть відповідальність? Визначте місце і час скоєння злочинів.

П. була затримана співробітником міліції Д. при продажу 2 мішків макової соломи наркоману. Вона запропонувала Д. залишити собі вилучені у неї 170 доларів США, протокол не складати і відпустити її, пообіцявши наступного дня передати ще 200 доларів США. Д. відмовився і повідомив про дії П. у прокуратуру.

Як слід вирішити дану справу? Ознайомтеся із ст.ст.368, 369 КК.

Для того, щоб позбутися дружини і дочки, Г. виготовив вибуховий пристрій з годинниковим механізмом, поклав його у валізу з продуктами, котру ті брали з собою в Москву для родичів, і здав разом з іншими речами у вантажний відсік літака, яким дружина і дочка мали летіти з Києва до родичів. На борту літака було 168 пасажирів і 8 членів екіпажу. Пристрій мав спрацювати в той час, коли літак буде в повітрі. Проте, оскільки в аеропорту вантажники необережно кидали речі, у вибуховому пристрої було порушено електроконтакт і він не спрацював.

Ознайомтеся із ст.115 КК. Яка стадія вчинення злочину в діях Г.?

З метою заволодіти грошима П., Р. та К. вирішили отруїти її. Вони придбали отруту, яка призначалася для знищення гризунів, та К. дала її П. під виглядом ліків від шлункового захворювання. У П. почалася нудота, ніяких інших наслідків не було. Експертиза встановила, що порошок був непридатний для отруєння людини.

Чи підлягають Р. та К. кримінальній відповідальності?

Т., працівник позавідомчої охорони м'ясокомбінату, під час чергування з метою наживи сховав у підсобному приміщенні візок, на якому було п'ять мішків із субпродуктами. Наступного дня він запропонував Д. і М. взяти участь у крадіжці. Останні погодилися. Всі троє підкотили візок до огорожі, перекинули через неї мішки і почали вантажити на автомобіль, але були затримані співробітниками міліції.

На якій стадії було перервано вчинення злочину? Чи підлягають Т., Д. і М. кримінальній відповідальності?

П., вирішивши убити Ф., чекав її край дороги уздовж покинутого будівництва. Побачивши Ф., П. з мисливської рушниць зробив в неї 2 постріли, але не потрапив. Більше стріляти він не став і від своїх злочинних намірів відмовився.

Як слід розглядати дії П. з погляду вчення про стадії вчинення злочину?

Ш. підбурих неповнолітніх К. та Г. вчинити ряд крадіжок з квартир громадян на других поверхах будинків. При цьому К. або Г. влізали до квартир через кватирку вікна і передавали викрадені речі Ш. На час вчинення крадіжок К. і Г. не виповнилось 14 років.

Чи є в діях Ш. співучасть?

П. проживала спільно з сином А. та його дружиною. У неї склалися неприємні взаємовідносини з невісткою і вона намагалася створити для тієї нестерпні умови: відмовляла в їжі, примушувала виконувати важку роботу, забороняла спілкуватись з сусідами і щоденно скаржилась на неї синові. Тому А. часто сварився з дружиною, бив її, а після чергової сварки застрелив з пістолета.

Чи можна П. визнати підбурювачем до вбивства?

Працівник геологорозвідувальної партії С. під час полювання помітив на світанку, що в кущах поблизу селища щось ворухиться, і побачив якусь чорну тінь у тумані на фоні зелені. Гадаючи, що то ведмідь, С. побіг у будинок, розбудив Б. і повідомив про це. Обидва вони взяли рушниці і, підкравшись до берега річки, зробили постріли в кущі, звідки чутно було тріск гілок. Кулею з рушниці С. був убитий В., який знаходився там. Куля з рушниці Б. не зачепила останнього.

Чи є в діях С. та Б. співучасть у злочині?

Л., працюючи на залізничній станції, знав, що на запасному шляху стоїть склад з акумуляторними батареями і декілька вагонів цього складу неопломбовані. При виконанні своїх обов'язків він, проходячи поряд з цим складом, відмітив, що працівник цієї ж станції К. з одного вагону виносить два акумулятори. Вирішивши скористатися ситуацією, Л. також заліз в цей вагон і викрав акумуляторні батареї, при спробі збуту однієї з яких він був затриманий правоохоронними органами.

Чи можна Л. і К. визнати співучасниками злочину?

Г. в крузі своїх товаришів по чарці проговорився про те, що у його знайомого, відомого колекціонера старовинних предметів Л., в квартирі крім всього іншого знаходяться картини, що мають велику цінність. При цьому він виразив крайнє здивування, що Л., виїжджаючи в часті відрядження, залишає картини практично без всякої охорони. М., один з товаришів по чарці Г., скориставшись інформацією Г., з'ясував адресу Л., таємно проник в квартиру останнього і викрав три картини. Г. було пред'явлене звинувачення в підбурюванні до крадіжки.

Наскільки обґрунтованим є звинувачення?

І., К. і Б., які відбували покарання за тяжкі злочини, вдерлися до медпункту колонії, де захопили як заручниць двох медсестер. Погрожуючи загостреними металевими штирями, вони поставили вимогу надати їм зброю з набоями та автомобіль. Переговори із злочинцями нічого не дали, вони почали знущатись над заручницями, заподіявши одній з них тяжке поранення. Тоді за наказом керівника оперативної групи були викликані снайпери, які застосували зброю, внаслідок чого двоє злочинців були вбиті, а третій поранений.

Чи є в даному випадку обставини, що виключають злочинність діяння?

К., М., Щ. і Б. проживали в одній кімнаті в гуртожитку. М. часто в нетверезому стані скандалив. 8 березня він намагався затіяти бійку з Б., але той пішов з гуртожитку. Тоді М. викинув на вулицю ліжка Б. і Щ. К. зробив зауваження М. і запропонував поставити ліжка на місце. У відповідь той схопив сковорідку і вдарив нею К. у підборіддя, збив його з ніг, а потім завдав декількох ударів по обличчю. Останній намагався вибігти на вулицю, але М. перегородив шлях, схопив з плити кухонного ножа і рукояткою вдарив К. по голові. Той відштовхнув від себе М., схопив сокирище, яке лежало біля плити, і завдав ним двох ударів М., заподіявши йому тяжкі тілесні ушкодження.

Якою має бути кримінально-правова оцінка дій цих осіб?

До таксі, що стояло на зупинці, підійшов п'яний Г. і почав вимагати висадити з машини пасажира К., а його відвезти в протилежному напрямку. При цьому він нецензурно лявся, розмахував перед очима К. запаленою цигаркою, пропалив рукав його піджака, у грубій формі наполягав на своїх вимогах. К. через відкрите бокове вікно кабіни відштовхнув Г., який упав і, вдарившись головою об асфальт, дістав тяжке тілесне ушкодження.

Чи підлягає К. кримінальній відповідальності?

Влітку бригада підсобних працівників проводила заготовку сіна. Після роботи, на березі річки, було організовано колективне вживання алкогольних напоїв. Після вживання алкоголю бригадир М., перебуваючи в тяжкому стані сп'яніння, пішов по дерев'яному містку до автомобіля, з метою поїхати в місто. Працівники М. та Л. вирішили пожартувати та викупати М. в річці. Вони штовхнули приятеля у воду. М. намагався деякий час пливти, але витративши всі сили потонув.

Дайте юридичну оцінку вчиненому.

Н. посварився зі своєю сусідкою по комунальній квартирі. Не втримавшись він дав ляпасу жінці похилого віку А. та почав принижувати її нецензурною лексикою. На обличчі А. лишився кровопотік. Ввечері того ж дня А. стало погано. Швидка відвезла її до лікарні, де через кілька днів вона померла. Висновком судово-медичної експертизи було встановлено, що смерть А. наступила внаслідок паралічу серця. Серцевим захворюванням вона страждала багато років, але працювала підсобною працівницею в овочевому магазині. На думку помічника прокурора, дії Н. викликали сильне душевне хвилювання та різке

зниження серцевої діяльності, що і стало причиною смерті А. Тому Н. повинен нести відповідальність за спричинення смерті за необережністю.

Кваліфікуйте дії Н. Чи можливо погодитись з доводами помічника прокурора?

А. і Н. приятелювали. А. дав Н. свій несправний обріз, для самооборони в період поїздки на відпочинок. Н. обіцяв відремонтувати зброю і повернути її, як тільки відпаде у цьому потреба. Через місяць Н. прийшов у гості до А. Вони випили пляшку горілки. Після цього Н. дістав з пальто обріз, узяв його в праву руку і розмовляючи з А., розмахував зброєю перед його обличчям. А. це не сподобалось і він попросив Н. сховати обріз, однак той, не звертаючи уваги, продовжував розмову. А. зі словами „Розмахуй обрізом перед своїм носом” різко повернув „озброєну” руку Н., у його ж бік. Зненацька відбувся постріл, і Н. з пораненням у голову упав на підлогу. Смерть настала миттєво. Треба зазначити, що А. на спусковий гачок обріза не натискав. А. викликав „швидку допомогу” і міліцію.

Чи є в діях А. склад злочину?

С., самотня стара жінка, знаючи про свою невиліковну хворобу (рак нирок), звернулася до знайомої медсестри Л. з проханням допомогти їй, без особливих страждань, піти з життя. Л. погодилась і ввела в організм С. препарат, що спричинив смерть.

Кваліфікуйте дії Л.

Варіант: Л. погодилась виконати прохання С. за умови, що та заповість свою однокімнатну квартиру їй.

З. разом зі своєю знайомою М. прийшли до квартири її подруги Л., де збиралися розпивати спиртні напої. З., побачивши під ліжком автомагнітолу, запропонував М. викрасти її, але вона категорично відмовилася і присоромила його. Незважаючи на це, З. в присутності М., яка ніяким чином не реагувала на його дії, все ж викрав вказану автомагнітолу.

Кваліфікуйте дії З. Дайте кримінально-правову оцінку поведінці М. Яким чином потрібно було б розв'язати поставлені завдання, при умові, що М. намагалася б перешкодити З. у викраденні?

О., прийшовши додому до потерпілої В., представився сантехніком і попросив впустити його в квартиру з метою перевірки водопровідної системи. Ввійшовши до помешкання він почав оглядати водопровідні труби в ванній кімнаті, а потім сказав, що для перевірки потрібно, щоб сусіди зверху включили воду. Коли потерпіла пішла до сусідів, О. викрав гроші з серванта і втік.

Кваліфікуйте дії О.

П. отримав лист, в якому повідомлялося, що він став переможцем лотереї і має отримати, зображений на вкладеній картці, спортивний кабріолет. Але для того, щоб одержати свій виграш П. повинен сплатити суму в 300 грн. на вказаний рахунок, яка необхідна для покриття адміністративних формальностей і доставки, а чек надіслати на зазначену в листі адресу. П. виконав всі інструкції. Через декілька днів він поштою одержав семисантиметрову дитячу машинку, точно таку ж яка була зображена на картинці з попереднього листа і коштує в будь-якому дитячому магазині 10 грн.

Оцініть ситуацію з точки зору кримінального права.

Коли І. і Г. знаходячись в квартирі С., у них виник умисел на заволодіння майном господині. З даною ціллю Г. взяв кухонний ніж, сів поряд з С., закрив їй рукою рот і наказав мовчати. В цей час І. оглядав кімнати з метою виявлення цінних речей. Коли він побачив, що Г. погрожує С. ножем, то наказав йому не робити цього, а ніж викинути. Але Г. не відреагував на це і поки Г. був у іншій кімнаті порізав С. пальці на руці, погрожуючи при цьому вбити її, якщо та буде опиратися.

Кваліфікуйте дії І. і Г.

А., Б. та В. біля будинку Верховної Ради України під час роботи народних депутатів у сесійній залі організували мітинг. Його учасники заблокували рух транспорту та вимагали виконання їх вимог і погрожували зняти блокування руху транспорту до тих пір, поки їх вимоги не будуть виконані. У зв'язку з цим працівники міліції мали намір звільнити проїжджу частину вулиці. Організатори мітингу почали закликати учасників мітингу не виконувати вимоги працівників міліції, бо таким чином не буде забезпечено виконання вимог, які вони висунули до парламенту.

Дайте кримінально-правову оцінку діям організаторів мітингу.

Перебуваючи у міському автобусі С. у стані сп'яніння почав ображати та статево домагатися до жінок. На зауваження Н. він вдарив того кулаком по голові, заподіявши легке тілесне ушкодження без розладу здоров'я.

Варіант 1. Н. було заподіяно легке тілесне ушкодження з короточасним розладом здоров'я.

Варіант 2. С. на зауваження Н. вийняв ніж типу «метелик» та завдав тому поранення, які були визнані як середньої тяжкості тілесні ушкодження.

Варіант 3. Н. був працівником міліції.

Дайте кримінально-правову оцінку діям С.

Раніше судимі за хуліганство Р. та С. перебуваючи біля цвинтаря в Одесі, фарбою намалювали свастику на одному з надгробків. Це було ними зроблено з хуліганських спонукань.

Дайте кримінально-правову оцінку діям Р. та С.

Начальник міськжилуправління Б. за винагороду та різні послуги допомагала окремим громадянам одержувати жилу площу поза чергою. Від К. вона одержала 2000 грн., від П. – три чайних сервізи, від М. – 3000 грн.

Кваліфікуйте діяння Б.

Начальник залізничної поліклініки З. протягом двох років незаконно виписувала безплатні проїзні квитки своїй дочці-студентці та знайомим. Всього вона виписала 60 квитків на 1500 грн. Такі квитки повинні були видаватись для поїздок хворих робітників на медичні консультації.

Як слід кваліфікувати її дії?

Завідувачка рентген кабінету Р. та рентгенотехнік залізничної лікарні М. за домовленістю систематично одержували від громадян гроші за проведення рентгеноскопії та рентгенографії. Протягом чотирьох років Р. та М. таким шляхом одержали 3500 грн. Гроші їм давали не залізничники і не члени їхніх сімей, яких вони повинні були обслуговувати, а сторонні особи.

Чи є Р. і М. службовими особами? Як слід кваліфікувати їхні дії?

7. Система оцінювання та вимоги

Оцінка відповідає рівню сформованості загальних і фахових компетентностей та отриманих програмних результатів навчання здобувача освіти та визначається шкалою ЄКТС та національною системою оцінювання.

Шкала оцінювання у ХДУ за ЄКТС

Сума балів/Local grade	Оцінка ЄКТС		Оцінка за національною шкалою/National grade
90– 100	A	Excellent	Відмінно
82-89	B	Good	Добре
74-81	C		
64-73	D	Satisfactory	Задовільно
60-63	E		
35-59	FX	Fail	Незадовільно з можливістю Повторного складання
1-34	F		Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

**Розподіл балів, які отримують здобувачі, за результатами опанування освітньої компоненти
«Науково-дослідний практикум з кримінального права»**

№	Види навчальної діяльності(робіт)	модуль	Сума балів
Обов'язкові види навчальної діяльності(робіт)			
1.	Аудиторна робота (заняття у дистанційному режимі)		
	- усне опитування	50	50
	Самостійна (письмова) робота	5	5
	Виконання практичних завдань та презентацій	5	5
	Поточне оцінювання (разом)	60	60
	Підсумковий контроль	40	40
2.	Разом балів	100	100
Вибіркові види діяльності(робіт)			
1.	- участь у наукових, науково-практичних конференціях, олімпіадах; - підготовка наукової статті, наукової роботи на конкурс; - тощо	Максимально 10	Максимально 10

8. Список рекомендованих джерел

Основні нормативні акти:

Конституція України: Закон України від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>.

Конвенція Організації Об'єднаних Націй проти корупції: підписана від імені України 11.12.2003 р.; ратифікована 18.10.2006 р.; набрала чинності для України 01.01.2010 р. Офіційний вісник України. 2010. № 10. Ст. 506.

Кримінальна конвенція про боротьбу з корупцією: підписана від імені України 27.01.1999 р.; ратифікована 18.10.2006 р., набрала чинності для України 01.03.2010 р. Офіційний вісник України. 2010. № 15. Ст. 717.

Кримінальний кодекс України: Закон від 05.04.2001 р. № 2341-III. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2341-14> (Дата звернення 10.02.2018 р).

Кримінальний процесуальний кодекс України. Закон від 3.04.2012 № 4651-VI. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/4651-17>

Кодекс України про адміністративні правопорушення: Закон від 07.12.1984 № 8073-X. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/80731-10>

Про запобігання корупції: Закон України від 14.10.2014 р. № 1700- VII. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1700-18/print1511514732405635>

підзаконні акти:

Про судову практику у справах про необхідну оборону: Постанова ПБСУ від 26.04.2002 р. №1 // База даних «Законодавство України». URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_011 (дата звернення: 10.08.2018).

Про умовно-дострокове звільнення від відбування покарання і заміну не відбутої частини покарання більш м'яким: Постанова ПБСУ від 26.04.2002 р. №2 // База даних «Законодавство України». URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/795_015 (дата звернення: 15.08.2018).

Про практику розгляду судами справ про застосування примусових заходів виховного характеру: Постанова ПБСУ від 15.05.2002 р. № 2 // База даних «Законодавство України».

URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/895_014 (дата звернення: 12.08.2018).

Про практику призначення судами кримінального покарання: Постанова ПБСУ від 24.10.2003 р. №7 // База даних «Законодавство України». URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/225_016 (дата звернення: 11.08.2018).

Про практику застосування судами України законодавства про погашення і зняття судимості: Постанова ПВСУ від 26.12.2003 р. №16 // База даних «Законодавство України». [URL:http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/335_075](http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/335_075) (дата звернення: 11.08.2018).

Про практику призначення військовослужбовцям покарання у виді тримання в дисциплінарному батальйоні: Постанова ПВСУ від 28.12.1996 р. №15 (Із змінами, внесеними згідно з Постановою ПВСУ №17 26.12.2003 р.) // База даних «Законодавство України».

[URL:http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/956_009](http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/956_009) (дата звернення: 11.08.2018).

Про практику застосування судами України законодавства у справах про злочини неповнолітніх: Постанова ПВСУ від 16.04.2004 р. №5. // База даних «Законодавство України».

[URL:http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/978_012](http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/978_012) (дата звернення: 11.08.2018).

Про практику застосування судами примусових заходів медичного характеру та примусового лікування: Постанова ПВСУ від 16.04.2004 р. №5 // База даних

«Законодавство України». [URL:http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/456_011](http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/456_011) (дата звернення: 11.08.2018).

Про практику розгляду судами кримінальних справ про злочини,

вчинені стійкими злочинними об'єднаннями: Постанова ПВСУ від 23.12.2005 р. №13 // База даних «Законодавство України». [URL:http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/934_011](http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/934_011) (дата звернення: 11.08.2018).

Про практику застосування судами України законодавства прозвільнення особи від кримінальної відповідальності: Постанова ПВСУ від 23.12.2005 р. № 12 // База даних «Законодавство України». [URL:http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/923_034](http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/923_034) (дата звернення: 11.08.2018).

Про внесення змін та доповнень до постанови Пленуму Верховного Суду України від 24 жовтня 2003 року № 7 „Про практику призначення судами кримінального покарання: Постанова Пленуму Верховного Суду України від 12 червня 2009 р. № 8 // База даних «Законодавство України». [URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/235_012](http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/235_012) (дата звернення: 11.08.2018).

Про внесення доповнення до постанови Пленуму Верховного Суду України від 24 жовтня 2003 року № 7 „Про практику призначення судами кримінального покарання: Постанова Пленуму Верховного Суду України від 6 листопада 2009 р. № 11 // База даних «Законодавство України». [URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/678_045](http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/678_045) (дата звернення: 11.08.2018).

Про звернення до Конституційного Суду України з конституційним поданням щодо офіційного тлумачення положень частини другої статті 4, частин першої та четвертої статті 5, частини третьої статті 74 Кримінального кодексу України, статті 73 Закону України «Про Конституційний Суд України: Постанова Пленуму Верховного Суду України від 4 червня 2010 року № 4 // База даних «Законодавство України».

[URL:http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/235_013](http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/235_013)

Про практику застосування судами кримінального законодавства про повторність, сукупність і рецидив злочинів та їх правові наслідки: Постанова Пленуму Верховного Суду України від 4 червня 2010 року № 7 // База даних «Законодавство України».

Підручники:

Актуальні проблеми кримінально-правової кваліфікації: навч. посіб. / за заг. ред. В.В. Топчія; наук. ред. В.І. Антипова. Вінниця: ТОВ «Нілан- ЛТД», 2017. 896 с.

Александров Ю.В., Антипов В.И., Володько Н.В. и др. Уголовное право Украины. Общая часть: Учебник. Київ: Атика, 2002. 448 с.

Александров Ю.В., В.І. Антипов, О.О. Дудоров та ін. Кримінальне право України. Загальна частина: Підручник. Київ: Атика, 2008. 376 с.

Александров Ю.В., В.І. Антипов, О.О. Дудоров та ін. Кримінальне право України. Особлива частина: Підручник. Київ: Атика, 2008. 712 с.

Андрусів Г.В., П.П. Андрушко, В.В. Бенківський та ін. Кримінальне право України. Загальна частина: Підруч. для студентів юрид. вузів і фак. Київ: Юрінком Інтер, 2001. 512 с.

Баулін Ю.В., В.І. Борисов, В.І. Тютюгін та ін. Кримінальне право України: Загальна частина: підручник. Харків: Право, 2010. 456 с.

Баулін Ю.В., В.І. Борисов, В.І. Тютюгін та ін. Кримінальне право України: Особлива

частина: підручник. Харків: Право, 2010. 608 с.

Вереша Р.В. Суб'єктивні елементи підстави кримінальної відповідальності: Підручник. Київ: Атіка, 2006. 740 с.

Велика українська юридична енциклопедія: у 20 т. Харків: Право, 2016. Т. 17: Кримінальне право / редкол.: В.Я. Тацій (голова), В.І. Борисов (заст. голови) та ін.; Нац. акад. прав. наук України; Ін-т держави і права ім. В.М. Корецького НАН України; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. 2017. 1064 с.: іл.

Корупційні схеми: їх кримінально-правова кваліфікація і досудове розслідування / за ред. М.І. Хавронюка. К.: Москаленко О.М., 2019. 464 с.

Матишевський П.С. Кримінальне право України. Загальна частина: Підруч. для студ. юрид. вузів і фак. Київ: А.С.К., 2001. 352 с.

Настільна книга детектива, прокурора, судді: коментар антикорупційного законодавства: вид. друге, перобл. і доповн. / за ред. М.І. Хавронюка. К.: ВД «Дакор», 2017. 514 с.

Науково-практичний коментар Закону України «Про запобігання корупції» / Н.О. Армаш, Т.О. Коломоєць, Д.В. Приймаченко, В.В. Шаблистий та ін.; за заг. ред. Т.О. Коломоєць, В.К. Колпакова. Запоріжжя: Видавничий дім «Гельветика», 2019. 588 с.

Науково-практичний коментар Закону України «Про запобігання корупції» / В.С. Ковальський, О.І. Миколенко, Є.Л. Стрельцов, О.І. Клименко. К.: Юрінком Інтер, 2019. 380 с.

Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / Д.С. Азаров, В.К. Гришук, А.В. Савченко [та ін.]; за заг. ред. О.М. Джужі, А. В. Савченка, В. В. Чернея. К.: Юрінком Інтер, 2016. 1064 с.

Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / за заг. ред. О.М. Литвинова. К.: «Центр учбової літератури», 2016. 536 с.

Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / за ред. М.І. Мельника, М.І. Хавронюка. 9-те вид., переробл. і допов. К.: Юридична думка, 2012. 1316 с.

Навчальні посібники, інші дидактичні та методичні матеріали:

Монографії та інші наукові видання:

Алфьоров С.М., Шаблистий В.В. Кримінальна відповідальність за погрози застосуванням фізичного насильства: монографія. Запоріжжя: ФОП Зеленкевич Л.П., 2011. 212 с.

Андрушко П.П. Злочини проти виборчих прав громадян та їх права брати участь у референдумі: кримінально-правова характеристика: Монографія. КИЇВ:КНТ, 2007. 328 с.

Антипов В.В., Антипов В.І. Обставини, які виключають застосування кримінального покарання: Монографія. КИЇВ:Атіка, 2004. 208 с.

Анчукова М.В. Виправданий ризик як обставина, що виключає злочинність діяння: Монографія. Харків.: Видавець ФО-ПВапнярчук Н.М., 2006. 168 с.

Бандурка О.М., Давыденко Л.М. Преступность в Украине: причины и противодействие: Монографія. Харьков: Основа, 2003. 368 с.

Баулин Ю.В. Причинение вреда с согласия “потерпевшего” как обстоятельство, исключающее преступность деяния: Монографія. Харьков: Кроссруд, 2007. 96 с.

Баулін Ю.В. Звільнення від кримінальної відповідальності: Монографія. КИЇВ:Атіка, 2004. 296 с.

Берзін П.С. Злочинні наслідки: поняття, основні різновиди, кримінально-правове значення: Монографія. КИЇВ:Дакор, 2009. 736 с.

Борисов В.И., Гизимчук С.В. Уголовная ответственность за нарушение правил, норм и стандартов, обеспечивающих безопасность дорожного движения: Монография. Харьков: Консум, 2001. 160 с.

Борисов В.І., Пащенко О.О. Злочини проти безпеки виробництва: поняття та види. Кримінальна відповідальність за порушення правил ядерної або радіаційної безпеки: Монографія. Харків: Видавець СПД ФОП Вапнярчук Н.М., 2006. 224 с.

Бурдін В.М. Кримінальна відповідальність за злочини, вчинені в стані сп'яніння: Монографія. КИЇВ:Атіка, 2005. 160 с.

Бурдін В.М. Особливості кримінальної відповідальності неповнолітніх в Україні: Монографія. КИЇВ:Атіка, 2004. 240 с.

- Вербенський М.Г., МінкаТ.П., Негодченко Д.О. Протидія торгівлі людьми в Україні: Монографія. Дніпропетровськ, ДДУВС, 2010. 236 с.
- Вереша Р.В. Поняття вини як елемент змісту кримінального права України: Монографія. КИЇВ:Атіка, 2005. 224 с.
- Вечерова Є.М. Нормативність кримінального права: теоретико-прикладне дослідження: монографія. Одеса: Вид. дім «Гельветика», 2018. 460 с.
- Воробей П.А., Коржанський М.Й., Щупаковський В.М. Завдання і дія кримінального закону: Монографія. КИЇВ:Генеза, 1997. 156 с.
- Гладкова Є.О. Стратегія й тактика протидії наркозлочинності в Україні: монографія. Харків: Діса плюс, 2019. 464 с.
- Голіна В.В. Судимість: Монографія. Харків: Харків юридичний, 2006. 384 с.
- Горох О.П. Сучасні кримінально-правові проблеми звільнення від покарання та його відбування: монографія; за наук. ред. А.А. Музики. Київ: ВД «Дакор», 2019. 676 с.
- Гороховська О.В. Вбивство через необережність: Монографія / Наук. ред. Музика А.А. КИЇВ:Видавець ПАЛИВОДА А.В., 2007. 180 с.
- Гришук В.К. Філософсько-правове розуміння відповідальності людини: монографія. 2-ге вид., переробл. і доповн. Хмельницький: Хмельн. ун-т управління і права, 2013. 768 с.
- Дудоров О.О. Злочини у сфері господарської діяльності: кримінально-правова характеристика: Монографія. КИЇВ:Юридична практика, 2003. 924 с.
- Жаровська Г.П. Транснаціональна організована злочинність в Україні: феномен, детермінація, протидія: монографія. Чернівці: Чернівець. нац. ун-т, 2018. 568 с.
- Зеленецький В.С., Ємельянов В.П., Настюк В.Я. та ін. Проблеми систематизації та комплексного розвитку антитерористичного законодавства України / За заг. ред. Зеленецького В.С., Ємельянова В.П.: Монографія. Харків: Право, 2008. 96 с.
- Іващенко В.О. Торгівля жінками та дітьми (кримінологічні та кримінально-правові аспекти боротьби): Монографія. КИЇВ:Атіка, 2004. 112 с.
- Ізетов А.Е. Втягнення у вчинення терористичного акту: кримінально-правове дослідження: Монографія. Харків: Право, 2010. 174 с.
- Катеринчук К.В. Злочини проти здоров'я особи: проблеми кримінально-правової теорії та практики: монографія. Київ: ФОП Маслаков, 2018. 408 с.
- Козак О.С. Ефективність звільнення від кримінальної відповідальності в Україні: монографія / за ред. О.М. Бандурки. Київ: Освіта України, 2009. 204 с.
- Коржанський М.Й. Предмет і об'єкт злочину: Монографія. Дніпропетровськ: Юридична академія МВС; Ліра ЛТД, 2005. 252 с.
- Коржанський М.Й. Презумпція невинуватості і презумпція вини: Монографія. КИЇВ:Атіка, 2004. 216 с.
- Коржанський М.Й. Проблеми кримінального права: Монографія. Дніпропетровськ: Юридична академія Міністерства внутрішніх справ, 2003. 200 с.
- Корнякевич-Танасійчук Ю.В. Кримінально-правова політика України: монографія. Івано-Франківськ: Прикарпат. нац. ун-т ім. Василя Стефаника, 2019. 336 с.
- Корупційна злочинність: витоки, сучасний стан, стратегія протидії: монографія / Т.В. Корнякова, О.Л. Соколенко, І.Г. Алексеєнко та ін.; за заг. ред. д-ра юрид. наук, проф. Т.В. Корнякової. Дніпро: ліра, 2017. 276 с.
- Котовенко О.М. Кримінальна відповідальність за пошкодження об'єктів магістральних нафто-, газо- та нафтопродуктопроводів: Монографія. Харків: Консум, 2004. 136 с.
- Кравченко О.О. Контрабанда: Монографія. Харків: ТЦ «Золота миля», 2010. 192 с.
- Кузнецов В.В. Кримінальна відповідальність за крадіжки: Монографія. КИЇВ:Вид. ПАЛИВОДА А.В., 2005. 158 с.
- Куц В.М., Кириченко Ю.В. Кримінальна відповідальність за незаконне використання електричної або теплової енергії: Монографія. КИЇВ:Центр учбової літератури, 2010. 160 с.
- Лень В.В. Осудність у кримінальному праві і законодавстві: Монографія. Дніпропетровськ: Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ; Ліра ЛТД, 2008. 180 с.
- Лень В.В., Книга М.М. Примусові заходи медичного характеру: історія, стан, тенденції. Запоріжжя: Дніпровський металург, 2010. 212 с.
- Лень В.В., Книга М.М. Примусові заходи медичного характеру: цілі і підстави застосування.

Запоріжжя: Дніпровський металург, 2011. 92 с.

Марін О.К. Кваліфікація злочинів при конкуренції кримінально- правових норм: Монографія. КИЇВ:Атіка, 2003. 224 с.

Марітчак Т.М. Помилки у кваліфікації злочинів: Монографія. КИЇВ:Атіка, 2004. 188 с.

Матвійчук В.К., Голуб С.А. Незаконне полювання: відповідальність, протокольна форма провадження, розслідування і запобігання: Монографія. КИЇВ:КНТ, 2006. 304 с.

Машлякевич Д.С. Литвинов О.М. Стратегії запобігання і протидії корупції в Україні: монографія / за загальною редакцією д-ра юрид. наук, проф. О.М. Литвинова. Харків: ТОВ «В деле», 2016. 260 с.

Медицький І.Б. Вплив соціальних факторів на злочинність в умовах становлення незалежної Української держави: монографія. Івано-Франківськ, 2007. 222 с.

Мельник М.І. Корупція - корозія влади (соціальна сутність, тенденції та наслідки, заходи протидії): монографія. К.: Юридична думка, 2004. 400 с.

Михайленко Д.Г. Протидія корупційним злочинам засобами кримінального права: концептуальні основи: монографія. Одеса: Видавничий дім «Гельветика», 2017. 582 с.

Микитчик О.В. Філософія злочину: монографія. КИЇВ: Київський нац. ун-т внутр. справ, 2006. 188 с.

Миронова В.О. Проблеми кримінальної відповідальності за порушення законів та звичаїв війни: Монографія. Харків: Право, 2007. 152 с.

Мисливий В.А. Злочини проти безпеки дорожнього руху та експлуатації транспорту: Монографія. Дніпропетровськ: Юридична академія Міністерства внутрішніх справ, 2004. 380 с.

Митрофанов І.І. Механізм реалізації уголовной ответственности: монографія / І.І. Митрофанов. Кременчук: Изд. ЧП Щербатых А.В., 2011. 616 с.

Митрофанов І.І. Кримінально-правове забезпечення охорони довкілля: Монографія. Кременчук: Видавець «ПП Щербатих О.В.», 2010. 272 с.

Митрофанов І.І., Слободяник Т.М. Кримінальна відповідальність осіб, які вчинили злочин у співучасті: Монографія. Кременчук: Видавець «ПП Щербатих О.В.», 2009. 280 с.

Музика А.А. Відповідальність за злочини у сфері обігу наркотичних засобів: Монографія. КИЇВ:Логос, 1998. 324 с.

Наден О.В. Найманство як соціальне та кримінально-правове явище: сутність, новітні тенденції розвитку та проблеми протидії: Монографія. КИЇВ: Атіка, 2005. 264 с.

Наден О.В. Спеціальні види звільнення особи від кримінальної відповідальності за злочини у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів: Монографія. Харків: Право, 2003. 224 с.

Наден О.В. Торгівля жінками як кримінально-правова та соціальна проблема сучасності: Монографія. КИЇВ:Атіка, 2004. 288 с.

Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України: Злочини проти власності/ За ред. М.І. Хавронюка. - Київ: ВД «Дакор», 2017. 448 с.

Науково-практичний коментар Закону України «Про запобігання корупції» / Н.О. Армаш, Т.О. Коломоєць, Д.В. Приймаченко, В.В. Шаблюстий та ін.; за заг. ред. Т.О. Коломоєць, В.К. Колпакова. Запоріжжя: Видавничий дім «Гельветика», 2019. 588 с.

Орлеан А.М. Кримінально-правова характеристика торгівлі людьми: Монографія. Харків: СІМ, 2005. 180 с.

Осадчий В.І. Кримінально-правовий захист правоохоронної діяльності: Монографія. КИЇВ:Атіка, 2004. 336 с.

Пономаренко Ю.А. Чинність і дія кримінального закону в часі: Монографія. КИЇВ:Атіка, 2005. 288 с.

Пономаренко Ю.А. Штраф як вид покарання у кримінальному праві України (за результатами реформи 2011 р.): наук. нарис / наук. ред. Ю.В. Баулін. Х.: Право, 2012. 80 с.

Попрас В.О. Штраф як вид покарання за кримінальним правом України: монографія. Х.: Право, 2009. 224 с.

Присяжнюк Т.І. Потерпілий від злочину: проблеми правового захисту. КИЇВ: Центр учбової літератури, 2007. 240 с.

Протидія інформаційному тероризму та його фінансуванню в сучасних умовах: монографія / В.В. Крутов, М.П. Стрельбицький, О.А. Шевченко; ред.: В.В. Крутов; Нац. акад. прав. наук

України. Київ. Ужгород: Вид-во НАПрНУ: ІВА, 2014. 309 с.

Романов С.Ю. Кримінальний обман: Монографія. Харків: ООО «Прометей-Прес», 2005. 272 с.

Савченко А.В. Кримінальне законодавство України та федеральне кримінальне законодавство Сполучених Штатів Америки: комплексне порівняльно-правове дослідження: Монографія. КИЇВ:КНТ, 2007. 596 с.

Савченко А.В. Мотив і мотивація злочину: Монографія. КИЇВ: Атіка, 2002. 144 с.

Саинчин А.С. Убийства по заказу: Монографія. Одеса: Юридична література, 2003. 246 с.

Семикін М.В. Створення терористичної групи чи терористичної організації: кримінально-правове дослідження: Монографія / За заг. ред. проф. В.П. Ємельянова. Харків: Вид-во Нац. ун-ту внутр. справ, 2003. 145 с.

Титаренко О.О. Кримінологічна характеристика та протидія економічним злочинам у вугільній промисловості: Монографія. Дніпропетровськ: ДДУВС, 2008. 196 с.

Тростюк З.А. Понятійний апарат Особливої частини кримінального кодексу України: Монографія. КИЇВ:Атіка, 2003. 144 с.

Трубников В.М., Орел Ю.В. Кримінальна відповідальність за злісну непокору вимогам адміністрації виправної установи: Монографія. Харків: Харків юридичний, 2009. 356 с.

Трубников В.М., Шинкарьов Ю.В. Арешт як вид кримінального покарання та особливості його застосування: Монографія. Харків: Харків юридичний, 2007. 288 с.

Ус О.В. Кримінальна відповідальність за підбурювання до злочину: Монографія. Харків.: Видавець ФОП Вапнярчук Н.М., 2007. 264 с.

Ус О.В. Кримінальна відповідальність за підбурювання до злочину: Монографія. Харків.: Видавець ФОП Вапнярчук Н.М., 2007. 264 с.

Усатий Г.О. Кримінально-правовий компроміс: Монографія. КИЇВ: Атіка, 2001. 128 с.

Фріс П.Л. Кримінально-правова політика Української держави: теоретичні, історичні правові проблем: Монографія. КИЇВ: Атіка, 2005. 332 с.

Фріс П.Л. Нарис історії кримінально-правової політики України: Монографія / За заг. ред. М.В. Костицького. КИЇВ: Атіка, 2005. 124 с.

Хавронюк М.І. Історія кримінального права європейських країн: Монографія. КИЇВ:Істина, 2006. 192 с.

Хавронюк М.І. Кримінальне законодавство України та інших держав Континентальної Європи: порівняльний аналіз, проблеми гармонізації: Монографія. К. Юрисконсульт, 2006. 1048 с.

Хавронюк М.І. Сучасне загальноєвропейське кримінальне законодавство: проблеми гармонізації: Монографія. КИЇВ: Істина, 2005. 264 с.

Харитонов С.О. Кримінальна відповідальність за військові злочини за кримінальним правом України: монографія. Харків: Право, 2018. 328 с.

Храмцов О.М. Насильство як категорія загальної частини кримінального права України (теорія, практика, зарубіжний досвід): монографія. Харків: Колегіум, 2017. 260 с.

Шаблистий В. В. Безпековий вимір кримінального права України: людиноцентристське дослідження: монографія. Дніпропетровськ: Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ; Ліра ЛТД, 2015. 420 с.

Шаблистий В.В., Александрова А.Ю. Кримінальна відповідальність за ухилення від призову за мобілізацією: монографія. за заг. ред. д.ю.н., доц. В.В. Шаблистого. Дніпро: Видавець Біла К.О., 2019. 200 с.

Шаблистий В.В., Галемін О.А. Кримінальна відповідальність за хуліганство, пов'язане з опором особам, наділеними владними повноваженнями під час виконання службових обов'язків, чи іншим громадянам, які припиняли хуліганські дії: монографія. Дніпро: Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ; Ліра ЛТД, 2017. 164 с.

Шаблистий В.В., Ткаченко А.В. Кримінальна відповідальність за дії, що дезорганізують роботу установ виконання покарань: монографія. за заг. ред. д.ю.н., доц. В.В. Шаблистого. Дніпро: Видавець Біла К.О., 2018. 152 с.

Шаблистий В.В., Якименко Л.Г. Запобігання проникненню заборонених предметів до установ виконання покарань: монографія. Дніпро: Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ; Ліра ЛТД, 2017. 168 с.

Шаблистий В.В. Тілесне ушкодження як злочин проти життя та здоров'я людини за кримінальним правом України: монографія / В.В. Шаблистий, В.Ю. Коломієць; за заг. ред. д-ра юрид. наук, доц. В.В. Шаблистого. Дніпро: Видавець Біла К. О., 2020. 164 с.

Кримінальна відповідальність за невиконання рішення суду у кримінальному провадженні: моногр. / В. В. Шаблистий, О. В. Чорна; за заг. ред. д-ра юрид. наук, доц. В.В. Шаблистого. Дніпро: Видавець Біла К. О., 2020. 164 с.

Шакун В.І. Суспільство і злочинність: Монографія. КИЇВ:Атіка, 2003. 784 с.

Шемшученко Ю.С., Титаренко Ю.Л., СкибицкийВ.В., ФилоновА.В. Уголовноенаказание: Монография. Киев-Донецк: Институтгосударства и права им. В.М. Корецкого НАН Украины, Донецкий институт внутреннихдел МВД Украины, 1997. 320 с.

Шеремет А.П. Злочини проти статевої свободи: Монографія. Чернівці: ТОВ «Видавництво «Наші книги», 2007. 216 с.

Ярмыш Н.Н. Теоретические проблемы причинно-следственной связи в уголовном праве (философско-правовой анализ): монография. Харьков: Право, 2003. 512 с.

Ярмыш Н.Н. Теоретические проблемы причинно-следственной связи в уголовном праве (философско-правовой анализ): Монография. Харьков: Право, 2003. 512 с.

Яценко А.М. Застосування заходів кримінально-правового характеру: монографія. Х.: НікаНова, 2014. 388 с.

Інтернет-ресурси:

www.rada.gov.ua (офіційний сайт Верховної Ради України).

www.mvs.gov.ua (офіційний сайт Міністерства внутрішніх справ України).

www.scourt.gov.ua (офіційний сайт Верховного Суду України).

www.reyestr.court.gov.ua (електронна база даних Єдиного державного реєстру судових рішень).

www.nbuv.gov.ua (офіційний сайт Національної бібліотеки України ім. В.І. Вернадського).